

Opening night maakt verwachtingen waar

Fantastisch stuk van Toneelgroep Amsterdam en NT Gent over crisis van ouder wordende actrice

TONEEL Opening night van Toneelgroep Amsterdam en NT Gent. Gezien 7/4 in de Stadsschouwburg. Aldaar t/m 12/4. Tournee t/m 27/5

In dit toch wat karige toneelseizoen zorgen Toneelgroep Amsterdam en NT Gent keer op keer voor interessante en geslaagde voorstellingen. De verwachtingen voor een coproductie van deze twee gezelschappen waren dan ook hooggespannen en *Opening night* maakt die alleszins waar.

Opening night is gebaseerd op de gelijknamige film van John Cassavetes uit 1977. Daarin speelde Gena Rowlands de ouder wordende actrice Myrtle die in een toneelstuk een ouder wordende vrouw moet spelen en in de laatste dagen voor de première hopeloos met zichzelf in de knoop raakt.

Directe aanleiding voor haar crisis is de dood van een jong meisje die haar na een try-out als geobsedeerde fan aanklampt en een ogenblik later wordt aangereden door een auto.

Regisseur Ivo van Hove en zijn vaste ontwerper Jan Versweyveld plaatsen het theater centraal in deze voorstelling, door letterlijk een toneel op het toneel te zetten, met kleedkamers en technici links en een extra tribune voor vijftig man publiek rechts op het podium.

Zo kijkt de grote zaal naar een dwarsdoorsnede van een kleine zaal. De grote groep acteurs speelt het stuk-in-het-stuk voor het publiek op het podium en hun privébesognes voor de grote zaal. Deze twee toneelvloeren worden aangevuld met live beelden van rondlopende cameramensen. Hun kadreering geeft extra reliëf aan de moeizame relaties tussen de personages.

Het resultaat is in de eerste plaats een fantastisch ensemblestuk, waarin van Hove met name de jongere acteurs van zijn TGA-troupe de kans geeft te schitteren.

De beheersing die Jacob Derwig en Fedja van Huêt aan de dag leggen bij het spelen van twee temperamentvolle mannen, is buitengewoon spannend en Hadewych Minis kan moeiteloos schakelen van kinderlijke lolita naar gevaarlijke demon. Maar ook een oudgediende als Chris Nietvelt speelt op fenomenale wijze, de schrijfster van het toneelstuk-in-het-stuk in haar geval. Onder haar lachwekkende excentriciteit suggereert zij peilloos diep drama en daarmee wekt ze medelijden.

Maar zij staan allen in de schaduw van Elsie de Brauw die hier de rol van haar leven speelt. Het gevecht dat Myrtle moet leveren – tegen het ouder worden, tegen de geest van de overleden fan, tegen de verwachtingen die de regisseur en haar medespelers van haar hebben – wordt door De Brauw overrompend intens geacteerd.

De strakke regie van Van Hove, ondersteund door melancholieke liedjes van Neil Young, geeft de voorstelling samenhang en vaart, maar laat ook vragen open.

Waarom bijvoorbeeld zijn alle acteurs tien jaar jonger geëcast dan hun rol? Ook het einde, met een gelouterde Myrtle, is misschien erg zoet, maar wat geeft het, na zo'n fijne avond toneel.

SIMON VAN DEN BERG

**ELSIE DE BRAUW
SPEELT DE ROL
VAN HAAR LEVEN**

